

**СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

II баг, Цагаан эрэг, Сүхбаатар сум,
Сэлэнгэ аймаг, 43081
Утас/Факс: (976)-7036-3040
Цахим шуудан: Selenge@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

**ХҮДЭР СУМЫН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬД БИЕ
ДААН НЭР ДЭВШИГЧ ДҮГЭРИЙН
ДАМДИНСҮРЭН ТАНАА**

2024.09.09 № МНАТ-2024/10-ЦТА-НА-97
танай _____-ны № _____-т

**Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5-д заасан төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Хүдэр сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд бие даан нэр дэвшигч Дүгэрийн Дамдинсүрэнгийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Хүдэр сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд бие даан нэр дэвшигч нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичигт нийцүүлэн боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцооны хамт ирүүлж, хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газар нь 2024 оны сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Тулгуур зарчим, Төрийн аудит MNS 6817-6:2020 Нийцлийн аудитын зарчим, Төрийн аудит MNS 6817-8:2020 Нийцлийн аудит стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, УИХ-аас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль,

018021977

холбогдох бусад байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Бие даан нэр дэвшигч Дүгэрийн Дамдинсүрэн /РД:МП66051976/-гийн Хүдэр сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Бие даан нэр дэвшигч Дүгэрийн Дамдинсүрэнгийн мөрийн хөтөлбөр (..... хуудас)-ийг хавсаргав.

Хувийг: Хүдэр сумын Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭНХТУЯА

Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын

2024 оны ээлжит сонгуульд бие даан нэр дэвшигч Дүгэрийн

Дамдинсүрэнгийн мөрийн хөтөлбөр

Хөтөлбөрийн зорилго: Хүдэр нутгийнхаа хөгжлийн гарц, бодлогыг тодорхойлоход иргэдээс гарсан санал санаачилгыг шийдвэр гаргах түвшинд хүргэх, иргэдийн амгалан тайван, аж тухтай амьдрах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх, нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагааг ил тод, хариуцлагатай, зөв бодлогоор чиглүүлэхэд анхаарч төлөөлөгч-иргэний эргэх холбоог сайжруулахад оршино.

Зорилт: Иргэдэд хүргэх нийгмийн үйлчилгээг чанартай, амьдралын баталгаатай, иргэн өрх бүрд ээлтэй орчинг бүрдүүлэх, тэдний сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлнэ.

1. Нутаг орныхоо онцлогт тохирсон бодлого тодорхойлох, шийдвэр гаргахад хурал дахь нам, эвслийн бүлэг, төлөөлөгчидтэй хамтран өөрийн мэдлэг чадвараа дайчлан ажиллана.

2. Иргэн болон хүүхэд бүр чанартай боловсрол эзэмших боломжийг бүрдүүлэх, хүүхдийг багаас нь мал маллах эрдэм, малч ухааны мэдлэг олгох, улмаар малчдын залгамж халааг бэлтгэхэд чиглэсэн бодлого хөтөлбөрийг дэмжиж, санаачилгатай ажиллана.

3. Сургуулийн дотуур байрны хүүхдүүдийн ая тухтай аюулгүй орчинд амьдрах, суралцах боломжийг бүрдүүлэхэд анхаарч, хүүхдийн хоол хүнсний хангамж, эрүүл ахуйн стандартын мөрдөлтөд ИТХ-ын төлөөлөгчидтэй хамтран хяналт тавин тэдний сурч боловсрох ээлтэй орчин нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

4. Хөдөөгийн алслагдсан малчдад хүргэх эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах, тогтмолжуулах, тэднийг эрүүл мэндийн эрт илрүүлгийн үзлэгт хамруулах хөтөлбөрийг дэмжин ажиллана.

5. Эдийн засгийн ашиг сонирхол дээр тулгуурласан малчдын бүлэг, хоршоо, нөхөрлөлийн хэлбэрээр хамтын аж ахуй эрхлэх таатай орчинг бүрдүүлэхэд чиглэсэн бодлого, хөтөлбөрийг тууштай дэмжин хамтран ажиллана.

6. Мал эмнэлэг, үржүүлгийн болон малын халдварт өвчний эсрэг халдваргүйжүүлэлтийн ажилд хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухааны ололтыг нэвтрүүлэх үйлчилгээг орон нутагт хөгжүүлэх, чанарыг сайжруулахад анхаарч, ИТХ-аас гарах бодлого шийдвэрт тусгуулж ажиллана.

7. Сум орон нутгийн хөгжлийн бодлого төлөвлөгөөтэй уялдуулан арвин ашиг шимтэй мал сүргийг бойжуулах, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнээс олох орлогыг нэмэгдүүлэх, бүтээгдэхүүний чанарыг дээшлүүлэх, үржлийн аж ахуйг бий болгон хөгжүүлэх, нутгийн малын чанарыг сайжруулах арга хэмжээ, хөтөлбөрийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх чиглэлээр мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтарч ажиллана.

8. Бэлчээрийн мал аж ахуйн уламжлалт болон дэвшилтэт арга барилыг танин мэдүүлэх, түүх соёлоо нандигнан хадгалж, өвлөн хөгжүүлэх, түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор орон нутгийн онцлогт тохирсон “Эко” аялал жуулчлал, “Гэр амралт” зэргийг хөгжүүлэх замаар малчин өрхийн орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн төсөл хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх ажлыг дэмжин, хамтарч ажиллана.

9. Сум орон нутгийн хэмжээнд мал аж ахуйн эрсдэлээс хамгаалах, малын өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх, малын гаралтай түүхий эд бүтээгдэхүүнийг боловсруулах, жижиг дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх чиглэлээр бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэхэд санаачилгатай ажиллана.

10 Байгаль орчноо хамгаалах, ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх, зэрлэг ан амьтан, байгалийн баялаг болсон самар, жимс жимсгэнэ, бусад байгалийн баялгаа хамгаалахад малчин иргэн, өрх бүрийн оролцоог нэмэгдүүлэх, эх нутагтаа ээлтэй иргэн байх хандлагыг бий болгоход малчдаа уриалан ажиллана.

11. Сум, багийн удирдлага, төрийн албан хаагчид болон бусад төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хуулийн хүрээнд хяналт тавьж, иргэдийг үнэн зөв мэдээллээр ханган, тэдний санал бодлыг ИТХ-аас гарах тогтоол шийдвэрт тусгуулж, хэрэгжилтийг хангуулан, мэдээллийг тогтмол хүргүүлнэ.